

paa Lighedsprincipet, som ellers er tilstede. Jeg har aldrig været af dem, der sværmede for Selvbeklædningsystemet; thi jeg troer ikke, at det vil kunne gennemføres paa en tilfredsstillende Maade. Dette har jeg før altid bemærket og ogsaa vist det i min Afstemning, selv om jeg ikke har udtalt det. Skulde det imidlertid finde Sted, maatte det være almindeligt; men, som sagt, jeg troer ikke, at det lader sig gennemføre. Ved at indføre Selvbeklædningsystemet vil man tage Udgifter fra Statskassen og lægge dem over paa Communerne, men jeg troer, at vi skulle vogte os vel for at lægge altfor store Udgifter paa Communerne. Det bliver ikke taget i Betragtning, at Udgifterne til Kommunen paa flere Steder — jeg tør vistnok sige paa mange Steder — ere stegne saa meget, at de ere højere end selve Statsstatterne, men dette er dog Noget, som man skal vogte sig for. Tillige kunde jeg ikke, om jeg skulde være Soldat, finde mig i at staae i et saa broget Geled, som det naturligvis i saa Tilfælde vilde blive, Sagen maatte være indrettet saa godt, som den være vilde. Naar man nu siger, at dette Forslag hviler paa Friheden, Frihedsprincipet, som vi Alle holde af, saa siger jeg, at i det Dødsblik, man træder ind i Militairstanden, er en stor Deel af Friheden borte. En i den Tid, man er der, og det kan ikke være anderledes. Friheden er der afløst af Tvang, og ligesaagodt som man tvinges til at udføre de Forretninger, denne Stilling medfører, og som man ellers ikke udfører i det daglige Liv, hvor man kan vælge, hvilket Slags Arbejde man vil udføre, ligesaagodt kan det bestaae, at man skal gaae i visse bestemte Klæder i den Tid, og naar den Tid er gaaet, kan man igjen gaae i sine egne Klæder. Jeg troer, at det vil blive en meget mislig Sag, om ikke aldeles umuligt, at holde en nogenlunde ordentlig Hær, naar Enhver skal have Lov til selv at bestaae sine Klæder, medens de, som ikke have Raad dertil, ikke gjøre det. Fordi jeg i det Hele er en Modstander af Selvmunderings-

systemet, kan jeg ikke gaae ind paa dette Forslag, der tilsigter her at gjøre et Forsøg i denne Retning.

Ordføreren: Jeg troer, at man kan være en afgjort Modstander af Selvmunderingsystemet og dog meget godt gaae ind paa Forslaget. Jeg er f. Ex. en Modstander af Selvbeklædningsystemet, og jeg er dog gaaet ind paa dette Forslag. Efter Forslaget ville nemlig de Fæder, som ærede Medlemmer have meent kunde være forbundne med Selvbeklædningsystemet, og hvis Betydning jeg fuldkommen ertjender, aldeles ikke være tilstede, idet nemlig Kommunen, hvergang et saadant Andragende indkommer, kan vise det fra sig, efter som enhver Mand kan faae sine Klæder af Staten. Hvad dernæst angaaer en anden Fare, som det ærede Medlem befrygtede, nemlig at der skulde komme Ulighed frem med Hensyn til den Maade, hvorpaa de Enkelte ere beklædte, da er denne heller ikke tilstede her, men det ærede Medlem er undskyldt, naar han ikke har seet dette, thi det er ikke udtryffeligt udtalt i Forslaget, men kun antydet, idet der staaer, at de Vernepligtige kunne „i Henhold til de af Krigsministeren derom fastsatte Betingelser“ selv anstaafe sig Overmundering eller Dele deraf. Det er os nu af den ærede Krigsminister meddeelt, at en af de Betingelser, som ville blive stillede, er den, at de kun kunne anstaafe sig Klæder hos Krigsministeren selv, af den Beholdning, som han har, eller af de Klæder, som han vil lade forærdige, og deraf ville de Herrer altsaa see, at naar man ikke kan møde med en hvilken som helst Klædebragt, selv om den har f. Ex. den Farve, den Længde og det Snit i det Hele taget, som er reglementeret, maa man tage af det Klæde, der er, ja endogsaa tage Uniformen, slyet af Statens egne Haandværkere. Der vil altsaa ikke være Forskjel mellem de Dragter, som den Deel har, der uniformerer sig selv, og de Dvriges, undertagen hvad der afhænger af de Vedkommendes Reenlighed og Sparsommelighed med deres